

Motivet på vestene er en fortolkning af den store vej "Bispeengbuen", der ligger lige rundt om hjørnet.

I Tråd Med Verden holder til i et hus blandt boligblokke på Nørrebro.

HÅNDARBEJDE SOM DET TREDJE SPROG

Vi sætter ressourcer i spil, som ellers ville gå tabt

Fra kasseret lagen til flot gardin. Forandringen sker i hænderne på kvinder, der kun lige er ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet og er en succeshistorie, som designer Liv Bejer Heckmann og sociolog Martha Ozmec startede under en boligblok.

AF DORTE MOSBÆK FOTO PR, DORTE MOSBÆK

Det begyndte med gardiner, men efterhånden er der kommet mange forskellige produkter til i butikken I Tråd Med Verden på Nørrebro i København.

Tekstildesigner Liv Bejer Heckmann fandt sit kald, da hun så, hvor mange skønne produkter, der kan skabes af gamle tekstiler.

Der er mange, der spørger, hvorfor vores butik ikke ligger i Jægersborggade, som er fem minutter væk og fyldt med designerbutikker. Men det er jo netop for, at kunderne skal få hele historien om os, når de kommer herud for at købe en gave eller se vores produkter, forklarer Liv Bejer Heckmann, der er chefdesigner og leder af syværkstedet I Tråd Med Verden (ITMV).

Virksomheden og den lille butik ligger nemlig lige midt i et såkaldt "udsat boligområde", Lundtoftegade på Nørrebro, der med sine store boligblokke huser henved 1.500 mennesker og omkring 40 forskellige nationaliteter.

Et belastet område, siger nogle. Et område med kæmpe potentiale og uanede menneskelige ressourcer, siger Liv Bejer Heckmann og Martha Ozmec, der siden 2017 har stået bag den socialøkonomiske virksomhed, der har tre afdelinger i udsatte boligområder – og hovedkvarter her i "Lunden".

Mellem blokkene finder vi butikken i "Huset" i nummer 23. Udenfor blafre nyfarvede lagner under et halvtag ved siden af store gryder og tørrede planter til farvningen. Indenfor i stueplan er et bæredygtigt kafferisteri nabo til I Tråd Med Verdens butik, der blandt andet sælger hynder, kaffevarmere og øjenpuder i afdæmpede pastelfarver. På et stativ hænger vatterede veste med patchwork på ryggen – inspireret af den store motorvej "Bispeengbuen", som er nærmeste nabo.

Det hele bliver produceret på systuen på første sal, hvor en lille gruppe kvinder hver uge møder ind for at arbejde. Nogle i ganske få timer, andre tæt på fuld tid.

– De kvinder, der arbejder her, har enten fysiske, psykiske eller sociale udfordringer og ofte også sprogbarrierer. De bliver henvist af jobcentret til praktik eller jobafklaring. Det er ikke en forudsætning, at de kan sy, men det er selvfølgelig en fordel. Det vigtigste er, at de er motiverede for at lære at gå på arbejde og blive en del af et arbejdsfællesskab, forklarer Martha Ozmec, der er chef for Mennesker og Udvikling, og Liv Bejer Heckmann fortsætter:

– Mange barrierer skal overvindes i starten, så det handler ikke så meget om at producere, men mere om at komme ind ad døren og finde ud af, at man måske godt kan bruges til noget.

De fleste af kvinderne begynder ved broderibordet, hvor tempoet er lavt.

– Broderi gør noget rigtig godt for ens nervesystem – man falder til ro. Og efter noget tid er nogle så klar til flere udfordringer og kommer i gang med små og større syprojekter, siger Liv.

Flere af kvinderne taler ikke ret godt dansk, selv om de har været mange år i landet. De har været isolerede og har komplekse problemer. Men de kan alligevel godt kommunikere sammen om håndarbejde, og langsomt bliver kvinderne også bedre til sproget.

– Jeg tænker aldrig over, at vi ikke taler samme sprog. Håndarbejdet bliver vores

KORT OM I TRÅD MED VERDEN

... er en såkaldt socialøkonomisk virksomhed, der beskæftiger mennesker på kanten af arbejdsmarkedet.

I partnerskab med det almennyttige boligselskab KAB driver ITMV nu tre sy- og designværksteder i hhv. Lundtoftegade på Nørrebro, Urbanplanen på Amager og i Farum Midtpunkt. I løbet af 2022 var der 20 ansatte.

ITMV arbejder med opcycling af kasserede tekstiler, som bliver til gardiner, veste, kaffevarmere, tasker, puder og vægkunst samt specialbestillinger efter ønske fra virksomheder og institutioner. Produkterne sælges i butikken i Lundtoftegade 23 på Nørrebro og på itm.dk

trede sprog, siger Liv og gør klar til at måle nøjagtigt op til en ny type gardin med en af kvinderne – samtalen foregår via en app.

Et ubæredygtigt fag

I 2017 mødtes sociolog Martha Ozmec og tekstildesigner Liv Bejer Heckmann for første gang i et kælderlokale under en kirke i Høje Gladsaxe. Martha var allerede dengang leder af projektet I Tråd Med Verden i en anden konstellation, hvor pengene dog var ved at slippe op, og det hele skulle gentænkes.

Og samtidig havde Liv taget sit professionelle liv op til overvejelse, da hun blev mor.

– Jeg var lige færdig med en barsel og havde arbejdet frivilligt for Mødrehjælpen, hvor jeg så de uendelige mængder af kasserede tekstiler, der bare blev smidt ud, hvis der var et lille hul. Det var gået op for mig, hvor ubæredygtigt et fag, tekstildesign er, og jeg havde svært ved at se mig selv i den verden, siger Liv.

Hun havde hørt om et sted, hvor der blev lavet broderi på gamle tekstiler og fandt frem til Martha og ITMV.

De to kvinders tankegang blev forenet: Martha havde erfaring med at hjælpe ledige kvinder, der havde svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet og så en masse uforløst potentiale dér.

– ... og jeg kom med ideen om, at kasserede tekstiler har potentiale. Så vi var et ret godt match med hver vores faglighed. Det hele får så bare et større perspektiv, når man hjælper nogen mennesker, og lige pludselig blev tekstilfaget utrolig relevant, siger Liv.

Bestseller-gardinet

Men det kræver mere end bare et godt hjerte og vilde filantropiske drømme at få en business som I Tråd Med Verden op at køre. Det skal også være en god forretning, selv om den officielle definition er en socialøkonomisk virksomhed.

– Al overskud i virksomhed går til ansættelser, og målet er, at kvinderne skal tjene sig selv hjem. Det er den socio-økonomiske tanke, forklarer Martha Ozmec.

I Tråd Med Verden er i dag en rigtig stærk virksomhed med omkring 15 ansatte. Forklaringen på succesen tillægger Liv og Martha selv, at de har grebet de muligheder, der opstod, og samtidig lavet en designlinje, der rammer tiden.

Som led i et samarbejde med Elis, der leverer tekstiler til hotel- og restaurationsbranchen, begyndte ITMV at aftage de tekstiler, der var i stykker, og så var der pludselig basis for at upcycle i større skala.

Mange af kvinderne på sy-stuen er i jobprøvning eller har fået tilkendt flexjob.

”
**Kasserede tekstiler
 bliver til gardiner, veste,
 kaffevarmere, tasker,
 puder og vægkunst samt
 specialbestillinger efter
 ønske fra virksomheder
 og institutioner.**

Liv kastede sig ud i at plantefarve lagner i et lille værksted uden for systuen, og herefter opstod ideen til "blok-gardinet" – et sammensat unika-gardin, som er inspireret af områdets blokke. Gardinerne laves af syersken Fida, der var en af de første fastansatte på designværkstedet, og de bliver som regel revet væk den dag, de lander på webshoppen.

– Salget af blok-gardinet eksploderede under corona,

og det er stadig vores bestseller, selv om det er vores dyreste produkt, siger Liv.

Alle har det lidt svært

Et andet vigtigt forretningsområde er at "sy tilbage" til kunder. Det kan være et modebrand med en bæredygtig profil, som tager kundernes køb tilbage for at recycle dem og sælge på ny – forvandlingen køber de hos I Tråd Med Verden.

Zoulikha Chaoui er en af de dygtige syersker på I Tråd Med Verden, som er med til at lave de utrolig populære blok-gardiner.

rigtig dårligt, og så sprudler man ikke af kreativitet. Så kan det faktisk være en utrolig stor stressfaktor at skulle tage stilling til mange kreative valg. I starten tænkte jeg, at jeg virkelig skulle inkludere kvinderne, men jeg fandt ret hurtigt ud af, at det slet ikke var der, vi var. Det er vigtigt for kvinderne, at de skal se noget konkret fra A til B, og i løbet af processen tager de så ejerskab og bliver stolte af det, siger Liv.

Arbejdet med de lidt sårbare kvinder kræver god tid, tålmodighed og ikke mindst mange én til én-snakke.

– Man skal godt nok være robust! Jeg har fået lidt hård hud efterhånden. I starten tog jeg kvindernes livssituationer ret voldsomt ind og blev meget påvirket af det. Men det går jo ikke, og det er heller ikke godt for kvinderne. Vi må have en form for professionel distance, hvor man siger, ”jeg har hørt dig, men nu skal vi arbejde”. Og det kræver ... altså, det kræver sin kvinde, siger Liv.

Hun mener, det er vigtigt at holde fokus på, at ITMV ikke er sat i verden for at løse kvindernes problemer, men i stedet er arbejdsplads, der giver rammer og tryghed.

– Alle ved, at alle er her, fordi de har det lidt svært. Og selv om mange af dem ikke har så stort overskud til at snakke sammen, så har de alligevel tolerance og ret stor respekt for hinanden. Der opstår jo også små venskaber og relationer, og det er meget rørende at se, hvordan de interagerer med hinanden.

Sidder der nogen derude?

At drive en virksomhed midt i et udsat boligområde kræver også for ledernes vedkommende et vist overskud og lyst til at interagere med nabolaget og beboerne. Liv og Martha samarbejder både med de andre socialøkonomiske virksomheder i Huset, men også med bestyrelserne i boligforeningerne.

– Vi har hele tiden øje på, om der sidder nogen ude på bænkene. Nogen, som vi lige så langsomt kan trække ind i et fællesskab. Der var for eksempel en psykisk sårbar kvinde, som jeg drak kaffe og snakkede med hver dag, fordi hun havde brug for nogen. Men jeg kunne ret hurtigt se, at hun ikke kunne sy, så vi har hyret hende til at gøre rent her en time om dagen, for at hun kan få et tilhørsforhold, siger Liv og griner:

– Hun er faktisk ikke særlig god til at gøre rent, men til gengæld er hun god til at komplimentere alle i hele huset. Hun giver det daglige selvtilidsboost, og hvem har ikke brug for det? Så på den måde er det egentlig ikke så vigtigt, hvordan hun gør rent – det handler mere om at sætte ressourcer i spil, som ellers ville gå tabt.

Liv og Martha synes, virksomheden er landet et bedre sted, end de overhovedet havde turdet håbe for fem år siden. Drømmen er en langsom og organisk vækst.

– Vi er nået dertil, hvor der er ved at være plads til at passe lidt mere på sig selv. Nu har vi kæmpet så meget for så mange, og føler, at vi er et rigtig godt sted. Det har virkelig været en stor mundfuld. Men hvis jeg var begyndt at tvivle undervejs, så ... jamen det gider jeg slet ikke tænke på. Jeg har ikke tvivlet et sekund på, at det her var en god idé, siger Liv. ●

”

Mange barrierer skal overvindes i starten, så det handler ikke så meget om at producere, men mere om at komme ind ad døren og finde ud af, at man måske godt kan bruges til noget.

Eller det kan være gamle udstillingsbannere fra eksempelvis Glyptoteket, der bliver syet om til tasker, som efterfølgende sælges i museumsbutikken.

Indimellem donerer virksomheder også deres kasserede tekstiler til systuen, som har blik for at se nye muligheder, som det er tilfældet med dyner, Ikea ikke kan sælge, fordi plastikken har været åbnet. De bliver plantefarvet og syes herefter til moderigtige duntasker.

Designet bliver til i et samarbejde mellem Liv og kvinderne på systuen – hvis de kan overkomme det.

– Mange af de kvinder, vi har i vores værksted, har det